dostansenagympl.cz

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 9

ČJ913 ŘEŠENÍ

Test je předmětem autorských práv www.dostansenagympl.cz

DIDAKTICKÝ TEST

Počet úloh: 30

Maximální bodové hodnocení: 50 bodů

Povolené pomůcky: psací potřeby

Jméno a příjmení

1 Základní informace k zadání zkoušky

- **Časový limit** pro řešení didaktického testu **je uveden na záznamovém archu**.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- Za neuvedené řešení úlohy či za nesprávné řešení úlohy jako celku **se neudělují záporné body**.
- **Odpovědi pište do záznamového archu.**
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- **Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.**

2 Pravidla správného zápisu odpovědí

- Odpovědi zaznamenávejte **modře nebo černě** píšící propisovací tužkou, která píše **dostatečně silně a nepřerušovaně**.
- **Hodnoceny budou pouze odpovědi uvedené v záznamovém archu.**

2.1 Pokyny k uzavřeným úlohám

- U všech úloh/podúloh **je právě jedna odpověď správná**.
- Odpověď na úlohu/podúlohu zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

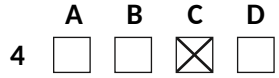

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pečlivě zabarvěte původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole.

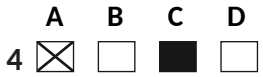

- Jakýkoli jiný způsob záznamu odpovědí a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.

2.2 Pokyny k otevřeným úlohám

- Odpovědi **pište čitelně** do vyznačených bílých polí.

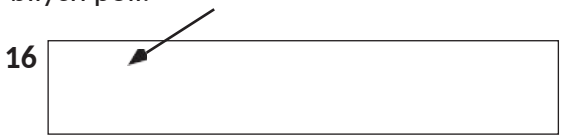

- Povoleno je psací i tiskací písmo a číslice.
- Při psaní odpovědí rozlišujte **velká a malá písmena**.
- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď zapište do stejného pole. Vaše odpověď nesmí přesáhnout hranice vyznačeného pole.
- Za chybu se považuje jak jakákoli nesprávná, tak chybějící správná dílčí odpověď. Maximální dosažitelné bodové hodnocení za úlohu se sníží o započítané chyby.

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYN!

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 1–3

TEXT 1

(**1**) Má otčino, má drahá otčino,
dražší mi všeho, čemu duše blízká,
čím oko mé kdy slzou zrosíno,
má otčino, mně po tobě se stýská.

(**2**) Ach stýská, stýská po té tváři milé
jak dítěti se po náručí matky,
z níž vyrvalo se za svévolné chvíle
jdouc za vidinou v jiném světa díle
a se zklamáním chce a nemůže zpátky.

(**3**) A bez útěchy bloudí cizí zemí
a nemá nic, než k vzchodu pohled němý
a jen tu noc s tím sněním o domovu
a jen ten vzdech, když probudí se znovu.

(**4**) O domovino, domovinko v dáli,
kéž vyslovit mi lze, jak toužím zpět,
kéž to, co div že prsa mi nespálí —
leč marně, marně, řeč jest pouhý led,
s nímž prsou žár se spojiv slzu zroní —
ta novou v líc jen vrásku vyzebe
a skane, schne, ty nevíš ani o ní,
a já tu práhnu, hynu bez tebe.

(J. V. Sládek: Do dáli, upraveno)

TEXT 2

Elipsa je vypuštění slov, která nejsou pro obsah důležitá, nebo jsou z kontextu snadno doplnitelná (např. *Je devět* místo *Je devět hodin*).

(www.skolaposkole.cz)

1 bod

1 **Které z následujících tvrzení odpovídá TEXTU 1?**

A) Osoba, která v textu promlouvá, vzdává hold svým rodičům.
B) Osoba, která v textu promlouvá, mluví o svém přání vrátit se zpět do rodné země.
C) Domovina ví o tom, že je osoba v textu zarmoucena.
D) Osoba, která v textu promlouvá, je nabuzena touhou po poznání jiných míst.

1 bod

2 **Které z následujících tvrzení o TEXTU 1 je pravdivé?**

(Úlohu řešte na základě informací uvedených v TEXTU 2.)

A) Jak v první části textu, tak ve čtvrté části textu se vyskytuje elipsa.
B) Ani v první části textu, ani ve čtvrté části textu se nevyskytuje elipsa.
C) Elipsa se vyskytuje v první části textu, nikoli však ve čtvrté části textu.
D) Elipsa se vyskytuje ve čtvrté části textu, nikoli však v první části textu.

1 bod

3 **Které z následujících tvrzení o verši podtrženém ve výchozím textu je pravdivé?**

A) Tento verš je desetislabičný a rýmuje se s desetislabičným veršem z téže sloky.
B) Tento verš je desetislabičný a rýmuje se s jedenáctislabičným veršem z téže sloky.
C) Tento verš je jedenáctislabičný a rýmuje se s desetislabičným veršem z téže sloky.
D) Tento verš je jedenáctislabičný a rýmuje se s jedenáctislabičným veršem z téže sloky.

1 bod

4 Které z následujících souvětí je zapsáno pravopisně správně?

A) Mamka mi řekla, ať dělám práci radši oběmi rukami, abych nic nerozbil.
B) Mamka mi řekla, ať dělám práci radši oběmi rukama, abych nic nerozbil.
C) Mamka mi řekla, ať dělám práci radši oběma rukami, abych nic nerozbil.
D) Mamka mi řekla, ať dělám práci radši oběma rukama, abych nic nerozbil.

---

max. 3 body

5 Přiřaďte k jednotlivým úryvkům (5.1–5.3) možnost (A–E), která daný úryvek nejlépe vystihuje z hlediska tématu a užitých jazykových prostředků.

(Žádnou možnost z nabídky A–E nelze přiřadit víckrát než jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity. Vzhledem k povaze úlohy nejsou zdroje výchozích textů uvedeny.)

5.1 Schopnost zůstat navždy mladým. Zaslechnout o ní můžeme prakticky všude. Mají ji upíři, bozi, lidé, kteří objevili kámen mudrců. Dejme tomu, že je to skutečné. Že by i někdo jako já našel způsob, jak žít navždy. Mělo by to výhody? Nevýhody? Byla bych šťastná? ___C___

5.2 Babička s dědou bydlí v cihlovém rodinném domku na okraji vesnice. Tento zelený dům má rozsáhlou zahradu, z jižní strany babička pěstuje své skalničky, které tvoří hezkou skalku. Nad velkým sklepem, v němž jsou uskladněny všechny zásoby, se nachází přízemí se třemi pokoji, koupelnou a kuchyní. ___E___

5.3 Prodírali jsme se hustou džunglí. Nad našimi hlavami se ozvaly zvláštní zvuky. Byla to opice v korunách stromů. Než jsem ji stačil vyfotit, byla zase jinde. Létala vzduchem jakoby nic. Když se zastavila, měl jsem zvláštní pocit. ___B___

A) výklad
B) vypravování
C) úvaha
D) charakteristika
E) popis

---

max. 2 body

6 Rozhodněte o každém z následujících souvětí, zda je zapsáno pravopisně správně (A), nebo ne (N).

		A	N
6.1	Měl by sis rozmyslet, jestli chceš přivést autem, nebo jestli pojedeš vlakem.	☐	☒
6.2	Po zhlédnutí vysoké víšky jsem usoudil, že pro jistotu zůstanu na zemi.	☐	☒
6.3	V ranních novinách vyšla zpráva, že pachatel byl zhledán vinným.	☐	☒
6.4	Až na tuhle vyjímku je všechno jednoduše primitivní.	☐	☒

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 7–12

(**1**) Noc. Bloumaje nazdařbůh, narazil jsem na kostel. Vstoupil jsem **zpupně**, ale už ve dveřích jsem měl klobouk v rukou, probudila se paměť smyslů a já pocítil velké dojetí. Ještě **doznívala** úžasná, závratná tremola varhan. Hlavní loď se jen hemžila. Zaplňoval ji dav černých závojů, ve veliké skupině mužů vystupovaly světlé kadeře chlapců i bílé a lysé hlavy, nad klidem chrámu **se vznášel** vonný dým, vyvěrající z uhlíků jako jemný batist krabatící vzduch, a šelest modlitby přelétal po rtech a rozechvíval duše.

(**2**) U kazatelny se objevil mladý mnich s namodrale lesklou tonzurou a černými kučeravými vlasy po stranách hlavy. Byl bledý a pod sňatou kápí měl asketickou tvář, ruce spínal na velkém slonovinovém krucifixu na hrudi a se vztyčenou hlavou začal **kázat**, jako by zpíval hymnus. Byla to mystická maxima, duchovní princip podle sv. Jeronýma: Kdo přichází ke mně a nedovede se zříci svého otce a matky, své ženy a dětí, svých bratrů a sester, ano i sám sebe, nemůže být mým učedníkem, kdo však nenávidí sám sebe na tomto světě, zachová se pro život věčný. V jeho slovech byl pláč a hromobití, a když rozepjal ruce nad zástupem, zdálo se, že z nich vycházejí blesky. Při pohledu na kazatele, na ohromnou zářivou loď, sníce utvářející po kapkách voskové stalaktity a když jsem viděl tolik lidí na kolenou, poklekl jsem též a vzpomněl si na své první roky s mamkou. A tehdy jsem se pomodlil. Modlil jsem se, jako když jsem v dětství spínal drobné ručky!

(R. Darío: Kentaurovy slzy, upraveno)

max. 2 body

7 **Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá výchozímu textu (A), nebo ne (N).**

		A	N
7.1	Vypravěč vešel do kostela, ve kterém byli v tuto dobu pouze muži.	☐	☒
7.2	K tomu, aby se člověk mohl stát Jeronýmovým učedníkem, bylo nezbytné, aby se uměl oprostit od sebe samého.	☒	☐
7.3	Mnich u kazatelny byl mladší než vypravěč.	☐	☒
7.4	Vypravěče vedla v dětství ke křesťanství jeho matka.	☐	☒

1 bod

8 **Ve které z následujících možností je uvedena dvojice slov, jež nelze v kontextu výchozího textu považovat za synonyma?**

(První slovo z každé dvojice pochází z výchozího textu a je v něm vyznačeno tučně.)

A) zpupně – pyšně
B) doznívat – utichat
C) vznášel se – byl cítit
D) kázat – poroučet

1 bod

9 **Ve kterém z následujících úseků výchozího textu se vyskytuje zájmeno?**

A) vstoupil jsem zpupně, ale už ve dveřích jsem měl klobouk v rukou
B) byl bledý a pod sňatou kápí měl asketickou tvář
C) ruce spínal na velkém slonovinovém krucifixu na hrudi a se vztyčenou hlavou začal kázat
D) a tehdy jsem se pomodlil

1 bod

10 **Otázka č. 1:** Způsobilo vypravěči vstoupení do kostela změnu jeho pocitů?

Otázka č. 2: Probíhala v kostele mše v okamžik, kdy v něm vypravěč byl?

Lze na základě informací obsažených ve výchozím textu pravdivě odpovědět URČITĚ ANO na některou z výše uvedených otázek?

A) Pravdivě odpovědět „určitě ano“ lze pouze na otázku č. 1.

B) Pravdivě odpovědět „určitě ano“ lze pouze na otázku č. 2.

C) Pravdivě odpovědět „určitě ano“ lze na každou z těchto otázek.

D) Pravdivě odpovědět „určitě ano“ nelze na žádnou z těchto otázek.

1 bod

11 **Ve kterém z následujících úseků výchozího textu se vyskytuje přívlastek postupně rozvíjecí?**

A) ve dveřích jsem měl klobouk v rukou, probudila se paměť smyslů

B) ve veliké skupině mužů vystupovaly světlé kadeře chlapců i bílé a lysé hlavy

C) mnich s namodrale lesklou tonzurou a černými kučeravými vlasy

D) Kdo přichází ke mně a nedovede se zříci svého otce a matky, své ženy a dětí

1 bod

12 **Které z následujících tvrzení o slovesném tvaru podtrženém ve výchozím textu je pravdivé??**

A) Tvar *bloumaje* v textu vyjadřuje děj současně probíhající s jiným dějem – bloumal nazdařbůh a během toho narazil na kostel.

B) Tvar *bloumaje* v textu vyjadřuje děj současně probíhající s jiným dějem – bloumal nazdařbůh a zároveň vstoupil do kostela.

C) Tvar *bloumaje* v textu vyjadřuje děj předcházející jinému ději – bloumal nazdařbůh a chvíli poté narazil na kostel.

D) Tvar *bloumaje* v textu vyjadřuje děj předcházející jinému ději – bloumal nazdařbůh a chvíli poté vstoupil do kostela.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 13

stolní	spojení	podvodník	vyzdobit
afektovaný	výchova	vyházet	chození
prababička	ochrana	odnosit	křesťanství

max. 3 body

13 **Vypište z výchozího textu tři slova, z nichž každé obsahuje kořen složený ze čtyř hlásek.**

(Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.)

stolní, ochrana, vyzdobit

max. 2 body

14 Vypište z každé z následujících vět (14.1 a 14.2) základní skladební dvojici.

(Základní skladební dvojice musí být zapsány pravopisně správně.)

14.1 Plného počtu bodů z přijímacího řízení dosáhl nejen Pavel, ale i někdo další.

Pavel (ale i) někdo – dosáhl

14.2 Babička by si k Vánocům pro sebe a dědu přála výlet s cestovní kanceláří do Egypta k moři.

babička – by si přála

---

3 body

15 Uspořádejte jednotlivé části textu (A–F) tak, aby na sebe navazovaly.

A) „Lily, už musíme," zopakovala naléhavě mamka. Paní DeLucková zdůraznila, že tyhle sušenky jsou nejlepší, když se namáčejí do cappuccina.

B) Strach je tu proto, aby se mu čelilo. Jenom jsem nečekala, že jednomu ze svých strachů budu muset čelit takhle brzy ráno. Možná později během dne, ale před osmou ráno? Posadila jsem se na postel a protáhla se.

C) A byla to právě naše milá sousedka, kdo nám přinesl i onen zmíněný kávovar. Pro sebe koupila větší, ale ten původní nechtěla jen tak vyhodit. Ještě pořád totiž výborně fungoval – tedy aspoň to tvrdila. My jsme ho ještě nikdy nepoužily.

D) „Ne, to nemusíme," odvětila jsem rychle. „Nemusíme zkoušet vůbec nic." Skočila a zvedla mísu kávových sušenek, které nám včera dala paní DeLuková.

E) „Přišel čas," podívala se na mě. Její ústa tvořila téměř vodorovnou linku. Jen jeden koutek se mírně optimisticky zdvihal. „Musíme to zkusit."

F) Když jsem s mohutným zíváním scházela dolů po schodech za mamkou do kuchyně, stěží jsem dokázala udržet oči otevřené. Opatrně pozorovala vzdálenější roh místnosti, jako kdyby se zrovna pohádala s kávovarem, který trůnil na granitové kuchyňské lince.

(K. L. Walther: Co se stane po půlnoci, upraveno)

15.1 ____B____

15.2 ____F____

15.3 ____E____

15.4 ____D____

15.5 ____C____

15.6 ____A____

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 16

Karate je staré bojové umění beze zbraně, které sloužilo jako účinná sebeobrana v Japonsku v dobách, kdy boj o svůj život byl každodení realitou a nošení zbraní bylo zakázáno. Při správném studiu principu karate jsou jeho studenti schopni maximálně využít možnosti svého těla a vytvořit tak silnou a účinnou techniku, kterou při správném načasování a umístění zneškodní soupeře. Je naukou boje jako cesty vnitřního sebepoznávání. Jejím úkolem je přinést cvičencům klid, životní radost a sebedůvěru v jejich běžném životě, a to na všech rovinách. Vinikat v tělocvičně a přitom v běžném životě bezradně propadat depresím, stresům, nesnášenlivosti a nepozornosti znamená mýjet pravý smysl učení.

Tradiční karate nechce ukázat, kdo je lepší a kdo horší, ale to, že cvičit mohou opravdu všichni. Cvičit neznamená pěstovat agresivitu ani vlastní ego. Bojové umění je umění zdvořilosti k sobě samému, ke svým možnostem, i k tomu, co nás obklopuje. Je metodou dávající nám možnost ovlivnit celý svůj život, vnímat své pokroky skrze všednost. Není to forma, kterou si na sebe můžete obléknout a později jí odložit v šatně vašeho dojo.

(karate.cz, upraveno)

max. 4 body

16 Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně.

(Slova napište bezchybně ve stejném tvaru, ve kterém jsou užita v textu. Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu. Podtržený výraz je zapsán pravopisně správně.)

každodenní, vynikat, míjet, ji

---

1 bod

17 Na vynechané místo (*****) v českém ustáleném slovním spojení doplňte příslušné podstatné jméno v náležitém tvaru.

Tomáš se nikdy nepřidá k našim projektům, ale vždy překáží ostatním. Je to typický případ, kdy sedí jako ***** na prameni a brání jakémukoli pokroku.

žába

---

max. 2 body

18 Ke každé z následujících podúloh (18.1 a 18.2) napište současné (tj. ne zastaralé) spisovné slovo, které odpovídá zadání a zároveň není vlastním jménem.

18.1 Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného čtyřslabičné, je příbuzné se slovem VÍRA, skloňuje se podle vzoru STAVENÍ a obsahuje předponu.

ověření, prověření, uvěření, nevěření, pověření

18.2 Napište přídavné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem ZNÁMOST, skloňuje se podle vzoru MLADÝ a obsahuje předponu.

významný, neznámý

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 19–23

(**1**) MANTA obrovská patří stejně jako žraloci, rejnoci a CHIMÉRY mezi PARYBY. Je pro ni typický nádherně ladný pohyb připomínající ptačí let. Jelikož se nejedná o dravce a není člověku nebezpečná, řadí se k nejvyhledávanějším cílům pro pozorování potápěčů na celém světě. Dříve však byla rybáři pro svůj tvar a dvojici laloků na hlavě nazývána jako „ďábelská ryba“. Existovaly legendy o tom, jak manta vyskočila nad vodní hladinu a strhla námořníka do vody, kde ho obejmula ploutvemi a následně usmrtila. Pověst není samozřejmě založena na pravdě. Manta obrovská není nijak často napadána dalšími mořskými živočichy vyjma velkých žraloků a v ojedinělých případech kosatkou dravou. Pokud k tomu dojde, používá k obraně svou značnou velikost a sílu v ploutvích.

(**2**) Podobně jako žraloci nemá pevnou kostru, ale kostra je chrupavčitá. Dorůstá velikosti okolo 3 až 5 metrů s rozpětím ploutví kolem 7 metrů, ale byli pozorováni jedinci s rozpětím přes 9 metrů. Manta je širší než delší. Největší potvrzená hmotnost dosahovala 1 400 kg. Velcí jedinci se dožívají okolo 20 až 25 let, i když maximální délka jejich života není zatím známa. Mezi pohlavím existují jen malé rozdíly ve velikosti.

(**3**) Tělo má hydrodynamický tvar zmenšující **odpor** vody při pohybu. V přední části těla se nachází hlava, na každé straně hlavy je umístěno jedno oko, takže pár je schopen dvojitého vidění. ***** Má záviděníhodný zrak. Pohybuje se máváním dvěma ploutvemi, což připomíná let ptáků. Tyto ploutve jsou značně ohebné na obě strany, což umožňuje maximalizovat sílu záběru. Na břišní části má manta bílou až mléčnou barvu, která ji při spodním pohledu maskuje. Nachází se zde i skupina tmavých skvrn, která je pro každé zvíře jedinečná. Na konci těla je ocas v podobě dlouhého trnu, který na rozdíl od jiných rejnoků není zakončen ostrým ostnem.

(www.obri-oceanu.cz)

max. 2 body

19 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá výchozímu textu (A), nebo ne (N).

		A	N
19.1	Manta má společné předky s ptáky, a proto má pohyb jako pták.	☐	☒
19.2	V minulosti se věřilo, že manta strhává lidi do vody, kde je usmrcuje.	☒	☐
19.3	Laik není schopen podle velikosti manty rozeznat samici od samce.	☒	☐
19.4	Manta se díky svému tvaru dokáže ve vodě pohybovat velmi jednoduše.	☒	☐

1 bod

20 Ve které z následujících možností je významový vztah mezi slovy nejpodobnější vztahu ve trojici slov *manta – chiméra – paryba*, zapsaných ve výchozím textu velkými písmeny?

(Význam slov *manta*, *paryba* a *chiméra* posuzujte v kontextu výchozího textu. Slova ve správném řešení musí být uvedena v pořadí odpovídajícím trojici slov *manta – paryba – chiméra*.)

A) bajka – pověst – legenda

B) souhláska – hláska – samohláska

C) druhy – lyrika – epika

D) tragédie – komedie – drama

1 bod

21 Které z následujících tvrzení o slově *odpor* tučně vyznačeném ve výchozím textu je pravdivé?

A) Toto slovo je vždy citově zabarvené, tedy jak ve výchozím textu, tak ve větě *Chovám k tobě odpor*.

B) Toto slovo není nikdy citově zabarvené, tedy ani ve výchozím textu, ani ve větě *Chovám k tobě odpor*.

C) Toto slovo není citově zabarvené ve výchozím textu, ale ve větě *Chovám k tobě odpor* citově zabarvené je.

D) Toto slovo je citově zabarvené ve výchozím textu, ale ve větě *Chovám k tobě odpor* citově zabarvené není.

max. 3 body

22 Vypište z <u>první části</u> výchozího textu tři tříslabičná neohebná slova.

(Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.)

nádherně, jelikož, následně

1 bod

23 Kterou z následujících možností je nutné doplnit na vynechané místo (*****) ve výchozím textu, aby byl text smysluplný a gramaticky správný?

A) Manta dokáže oběma očima najednou sledovat jeden objekt a všímat si prostředí za ním.

B) Manta tak dokáže každým okem sledovat nezávisle jiný objekt.

C) Manta tak vidí rozmazaně, až by se dalo říct dvojitě.

D) Díky tomu dokáže komunikovat s ostatními mantami.

---

max. 4 body

24 Přiřaďte k jednotlivým větám (24.1–24.4) odpovídající tvrzení (A–F).

(Žádnou možnost z nabídky A–F nelze přiřadit víckrát než jednou, dvě možnosti zůstanou nevyužity.)

24.1 Každý den <u>ráno</u> běháme kolem našeho domu. ____F____

24.2 Dnes na oběd máme uvařené kuře <u>od babičky</u>. ____B____

24.3 Děti si šly zahrát <u>fotbal</u> na školní hřiště. ____C____

24.4 V naší ulici byly postavené <u>nové</u> domy. ____A____

A) Podtržený větný člen je přívlastek shodný.

B) Podtržený větný člen je přívlastek neshodný.

C) Podtržený větný člen je předmět.

D) Podtržený větný člen je příslovečné určení způsobu.

E) Podtržený větný člen je příslovečné určení místa.

F) Podtržený větný člen je příslovečné určení času.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 25

Počet lidí ***** v období 2. světové války se vyšplhal na více než 72 milionů. Tento hrozivý konflikt po sobě zanechal Čechy absolutně ●●●●●.

max. 2 body

25

25.1 Napište náležitý spisovný tvar slova *zabitý*, který patří na první vynechané místo (*****) ve výchozím textu.

zabitých

25.2 Napište náležitý spisovný tvar slova *zdevastovaný*, který patří na druhé vynechané místo (●●●●●) ve výchozím textu.

zdevastované

(Po doplnění náležitého tvaru musí být příslušný větný celek gramaticky i pravopisně správný.)

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 26

Když maminka zahlédla plný odpadkový koš, obrátila se na Marka s mírným výrazem zklamání ve tváři. „Mohl bys prosím odpadky odnést ven, jak jsme se domluvili?“ zeptala se. Maminka byla zklamaná v očekávaném chování svého syna. Marek se na ni omluvně podíval a začal se omlouvat.

1 bod

26 Které z následujících tvrzení nejlépe vystihuje přímou řeč z výchozího textu?

A) Otazník na konci přímé řeči, v níž je vyjádřena maminčina prosba, není užit chybně.
B) Otazník na konci přímé řeči, v níž je vyjádřena Markova prosba, není užit chybně.
C) Otazník na konci přímé řeči, v níž je vyjádřena maminčina prosba, je užit chybně.
D) Otazník na konci přímé řeči, v níž je vyjádřena Markova prosba, je užit chybně.

---

1 bod

27 Ve které z následujících možností každé slovo obsahuje předponu pře-?

A) přeskok, překladač, předchozí
B) přetrpět, přehled, přetrvávající
C) přemotivovaný, předpověď, převrat
D) přemístěný, představení, překážka

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 28–30

Někteří živočichové upadají do krátkodobého stavu omezené aktivity, při **němž** snižují celkovou úroveň metabolismu. Tento přechodný stav se označuje jako torpor. Upadají do **něj** většinou drobní živočichové, kteří nemají v těle dostatečnou energetickou rezervu nebo by je do problémů mohl dostal například noční pokles okolních teplot. Ze savců upadají do torporu někteří hlodavci a hmyzožravci. Mezi ptáky je noční torpor častý u kolibříků.

Hibernací se živočichové vypořádávají s dlouhodobě nepříznivými podmínkami, především pak s mrazivými zimami, kdy by jen těžko sháněli potravu. Například sysel přibere na podzim 60 % tělesné hmotnosti, přičemž jen 17 % z toho připadá na svaly. Zbytek uloží do těla ve formě tukových zásob. Většina zimních spáčů sníží svou tělesnou teplotu z nějakých 36 °C na 2–3 °C. Sysel Parryův z americké Arktidy si udržuje teploty těsně nad nulou jen v mozku a v krku. Teplota jeho končetin může klenout k -3 °C.

Zimní spáči omezí i dýchání a srdeční tep a celkový metabolismus stlačí na jedno procento úrovně typické pro plnou životní aktivitu. Po celou dobu zimního spánku jsou odkázáni na tělesnou zásobu tuku. Nepřijímají potravu ani tekutiny, nevylučují trus ani moč.

(www.stoplusjednicka.cz, upraveno)

1 bod

28 **Které z následujících slov je ve výchozím textu užito nejméně vhodně, uvážíme-li, že jde o odborný text?**

(Posuzovaná slova jsou ve výchozím textu podtržena.)

A) problémů
B) těžko
C) nějakých
D) těsně

1 bod

29 **Které z následujících tvrzení jednoznačně vyplývá z výchozího textu?**

A) Torpor je pouze noční záležitostí.
B) Zatímco torpor je výhradně krátkodobou záležitostí, hibernace je dlouhodobá.
C) Sysel přibere před zimou na svalech s ohledem na větší fyzickou aktivitu kvůli sběru potravy.
D) Množství tuku snižuje syslovu tělesnou teplotu.

1 bod

30 **Které z následujících tvrzení o zájmenech tučně vyznačených ve výchozím textu je pravdivé?**

A) Zájmeno *němž* i zájmeno *něj* odkazují ke slovu *stav*.
B) Zájmeno *němž* ani zájmeno *něj* neodkazují ke slovu *stav*.
C) Zájmeno *němž* odkazuje ke slovu *stav*, zájmeno *něj* odkazuje ke slovu *torpor*.
D) Zájmeno *němž* odkazuje ke slovu *aktivity*, zájmeno *něj* odkazuje ke slovu *stav*.

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.